

щите поетически модели, но и техните езици. Важно е да се подчертава, че подобни имена нямат жанрови амбиции, а притежават само формулираща енергия. Нещо повече. Дори в първия дял - в т. нар. *Антология* - се случва текстът да говори като че ли объркано на поне два или три от тези езици: *Край огнището* и *Заточеници* - като формули на социално ангажирания поетически език; *Есенни мотиви* и *Май* - като пример за сантименталния език, а *Лист отбулен* - за импресионистична визия.

Изведените форми на петте поетически езика показват как в рамките на една книга разноговорът може да бъде подчертан и като рамков проблем, т.е. като проблем на композицията: *Калиопа* - *Сафо* (първата поема от първия дял и последната поема от петия дял). Макротекстът на сборника е стегнат от двете поеми, но не в затваряща композиция, а по начин, който демонстрира отгласкването и нарицничното вглеждане на всеки един от тези два различни поетически езика в своя огледален, преобрънат образ. Калиопа или музата на епическата поезия има за свой преобрънат (и префункциониран) адекват Сафо, сиреч олицетворената интимна лирика. Сафо като име би могло да бъде и уместна метонимия на Лирическото въобще, на езика на интимизираната и себеевгълбена поезия.

ПСО е и символичната книга-мистификат, защото събира в себе си под институционалния ред на един Автор различните лица на българския поетически език. В противоречие с действителната мистификация - *На Острова на блажените*, където "колебанията около статута на авторството ... историзират фигурата на автора"³ - в книгата на Яворов авторът е неуязвимо единен за разлика от текстовете му. Както сам поетът казва "Аз печатам сега един сборник отбрани стихотворения"⁴. Именно подборът е убягал досега от вниманието на изследователите. Защото текстовете в дял *Антология* са актуални единствено във времето на създаването си (1899-1903). Въпреки периодизиращите рамки, повечето от тези стихотворения, пренесени в 1910 г. без условието "антология", биха звучали, неко казано, като поетически анахронизъм. Но това съвсем не смущава Яворов. Стихотворенията от частта *Антология* присъстват в книгата като възможен сноп от варианти на един поетически почерк - разбираем, референциално неуязвим, а и всеобщ именно за времето до към началото на века.

Антология и *Безсъници*, *Антология* и *Шепот насаме*, *Безсъ-*